

UZASADNIENIE

Pomimo wielu niezaprzeczalnych korzyści jakie daje pracodawcom i pracownikom funkcjonujący aktualnie system ochrony roszczeń pracowniczych w razie niewypłacalności pracodawcy, to w związku z pojawiającymi się okresowo problemami dotyczącymi niewypłacania pracownikom przez upadłych przedsiębiorców należności wynikających z tytułu pracy, konieczne było dokonanie bieżącej analizy realizacji zadań wynikających z ustawy z dnia 13 lipca 2006 r. o ochronie roszczeń pracowniczych w razie niewypłacalności pracodawcy (Dz. U z 2016 r. poz. 1256), dalej zwanej „ustawą”, w efekcie czego zaproponowano wprowadzanie zmian do obecnie funkcjonujących przepisów, które docelowo zapewnią pełniejszą ochronę roszczeń pracowniczych.

Rozwiązania zaproponowane w projektowanej ustawie o zmianie ustawy o ochronie roszczeń pracowniczych w razie niewypłacalności pracodawcy oraz ustawy o kosztach sądowych w sprawach cywilnych mają na celu przede wszystkim przyspieszenie udzielanej pomocy finansowej pracownikom, którzy w przypadku niewypłacalności pracodawcy z dnia na dzień zostali pozbawieni pracy i wszelkich świadczeń przysługujących im z tego tytułu. Dla osiągnięcia tego celu zdefiniowane zostało w sposób bardziej szczegółowy pojęcie faktycznego zaprzestania działalności, poprzez doprecyzowanie przypadków, w których możliwa będzie wypłata zaliczek na poczet przyszłych świadczeń pracowniczych. Dzięki nowym propozycjom możliwa będzie także szersza ochrona roszczeń pracowniczych. Rozszerzono definicję pracownika, a także poszerzono katalog świadczeń możliwych do wypłaty. W następstwie proponowanej zmiany możliwa będzie wypłata ekwiwalentu za urlop przysługujący za rok poprzedzający rok, w którym ustał stosunek pracy. Wypłata świadczenia z tytułu ekwiwalentu za urlop przysługujący za rok kalendarzowy, w którym ustał stosunek pracy, jak też za rok bezpośrednio go poprzedzający, według nowej propozycji będzie możliwa również w sytuacji, gdy ustanie stosunku pracy nastąpiło w okresie nie dłuższym niż 4 miesiące po dacie niewypłacalności. Kolejna propozycja zmiany polegająca na wydłużeniu okresów referencyjnych pomiędzy rozwiązaniem stosunku pracy a datą niewypłacalności pracodawcy z 9 do 12 miesięcy spowoduje również rozszerzenie ochrony roszczeń pracowniczych, ponieważ dzięki tej zmianie ochroną objęte zostaną osoby, w przypadku których uprawnienie do świadczenia nie mieściło się w przyjętych dotychczas okresach referencyjnych.

Nadto proponowana regulacja zapewni pełniejsze dostosowanie przepisów krajowych do celów zawartych w dyrektywie Parlamentu Europejskiego i Rady 2008/94/WE z dnia 22 października 2008 r. poprzez rozszerzenie definicji pracownika w art. 10 zmienianej ustawy. Projektowana nowelizacja przewiduje, że ochroną roszczeń pracowniczych objęte zostaną również takie osoby, zatrudnione u pracodawcy, jak: małżonek pracodawcy, dzieci własne, dzieci drugiego małżonka, dzieci przysposobione, rodzice, macocha itd., które dotychczas były wyłączone z tej ochrony, jako te które mogły mieć wpływ na działalność osoby fizycznej prowadzącej własną firmę.

Projektowana nowelizacja ustawy przewiduje również zmiany doprecyzowujące niektóre przepisy ustawy, co wynika z doświadczeń i spostrzeżeń związanych z praktycznym stosowaniem przepisów tej ustawy. Przykładowo, w art. 12 ust. 3 doprecyzowano, że wypłata składek na ubezpieczenia społeczne należnych od pracodawców na podstawie przepisów o

systemie ubezpieczeń społecznych możliwa będzie jedynie przy wypłacie z Funduszu Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych, zwanego dalej „Funduszem” należnych świadczeń pracowniczych. W art. 14 ust. 1, ze względu na liczne kontrowersje, brzmienie tego przepisu, w części dotyczącej kwoty przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia stanowiącego podstawę naliczenia należnych świadczeń pracowniczych, doprecyzowano w taki sposób, że będzie to przeciętne miesięczne wynagrodzenie obowiązujące w dniu złożenia wykazu bądź wniosku do marszałka województwa. W art. 15 ust. 3 doprecyzowano właściwość marszałka województwa w przypadku składania wykazów i wniosków o wypłatę świadczeń przez osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą. Miejscem składania dokumentów w tym przypadku będzie siedziba marszałka województwa właściwa ze względu na adres głównego miejsca prowadzenia działalności przez osobę fizyczną. W art. 19 doprecyzowano procedurę wzajemnych powiadomień między państwami członkowskimi UE w przedmiocie wypłaconych świadczeń.

W art. 24 ust. 3, w celu ograniczenia przypadków negowania prawidłowości reprezentacji Funduszu w postępowaniach sądowych dokonano zmiany polegającej na skreśleniu adresu siedziby dysponenta Funduszu. W art. 27 ust. 3 dostosowano przepisy ustawy do stanu faktycznego istniejącego w wojewódzkich urzędach pracy poprzez doprecyzowanie rachunków na które są przekazywane środki Funduszu na wynagrodzenia pracowników realizujących zadania w zakresie ochrony roszczeń pracowniczych i na pozostałe koszty obsługi a także uzupełnienie przepisu poprzez wskazanie, że na wyodrębnione w wojewódzkich urzędach pracy rachunki Funduszu, przekazywane będą oprócz środków na realizację zadań związanych z zaspokojeniem roszczeń a także dochodzeniem ich zwrotu, również środki na wydatki i zakupy inwestycyjne.

UZASADNIENIE SZCZEGÓŁOWE

Art. 1 pkt 1

W projekcie ustawy zmieniającej uchylony został art. 8a, zawierający definicję „faktycznego zaprzestania działalności”. Przyjęta w tym artykule definicja budzi wątpliwości interpretacyjne wśród potencjalnych beneficjentów pomocy.

Z dotychczasowej praktyki wynika, że sądy nagminnie traktują „faktyczne zaprzestanie działalności” jako równoprawną przesłankę niewypłacalności pracodawcy, a to oznacza prawo do wypłaty wszystkich świadczeń z katalogu zawartego w art. 12 ustawy, a nie zaliczek, o których mowa w art. 12a ustawy, który z kolei powołuje się na art. 8a.

W związku z powyższym proponuje się uchylenie art. 8a oraz całkowite przereformowanie art. 12a w taki sposób, aby możliwa była, przy zaistnieniu faktycznego zaprzestania działalności przez pracodawcę, wypłata zaliczek na poczet przyszłych świadczeń, które mogą być wypłacone tylko wówczas, gdy zaistnieją przesłanki niewypłacalności, o których mowa w art. 3-6 oraz 8.

Art. 1 pkt 2

Potrzeba zmiany art. 10 ustawy wynika z zaleceń Ministerstwa Spraw Zagranicznych, w opinii którego istnieją rozbieżności między regulacją art. 10 ustawy, a regulacjami wynikającymi z art. 12 lit. c dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2008/94/WE z dnia 22 października 2008 r. w sprawie ochrony pracowników na wypadek niewypłacalności pracodawcy (Dz. Urz. UE L z 28.10.2008, str. 36, z późn. zm.). W art. 12 lit. c dyrektywy dopuszczono możliwość wyłączenia lub ograniczenia zobowiązania instytucji gwarancyjnej do wypłaty należnych świadczeń na rzecz pracownika, który, „(...) sam lub ze swoimi bliskimi krewnymi, był właścicielem zasadniczej części przedsiębiorstwa lub zakładu pracodawcy i miał znaczący wpływ na jej działalność”. Wobec przedstawionej treści dopuszczalnego w prawie europejskim wyłączenia odpowiedzialności Funduszu, aktualnie obowiązująca treść końcowej części art. 10 zmienianej ustawy w zakresie w jakim pozbawia statusu pracownika, w rozumieniu tejże ustawy, osoby połączone z pracodawcą stosunkiem małżeństwa, pokrewieństwa i powinowactwa o określonym w przepisie stopniu oraz przysposobienia jest regulacją, w zależności od przyjętego zamierzenia, zbędną albo daleko niewystarczającą. W związku z powyższym podjęto próbę objęcia wyłączonych z definicji osób, które dotychczas nie były objęte żadną ochroną, a zalecenie dotyczące zapewnienia ochrony pracownikom tym (z wyjątkiem wymienionych w dyrektywie) wynika również ze wspomnianej wyżej dyrektywy.

Zgodnie z nową definicją pracownika zawartą w art. 10 ustawy wyłączenie dotyczyło będzie jedynie pomocy domowej, zatrudnionej przez osobę fizyczną, przy czym możliwość takiego wyłączenia wynika z innych przepisów dyrektywy.

Art. 1 pkt 3

- lit a

tiret pierwsze

Zaproponowana zmiana brzmienia art. 12 ust. 2 pkt 2 lit. e w projektowanej ustawie, polegająca na dodaniu fragmentu: „przysługującego za rok kalendarzowy w którym ustał stosunek pracy oraz za rok bezpośrednio go poprzedzający”, umożliwi jednakowe traktowanie wszystkich pracowników niewypłacalnego pracodawcy. Zasadnym stało się umożliwienie wypłaty ze środków Funduszu całego należnego ekwiwalentu za urlop wypoczynkowy, a nie tylko należnego za rok kalendarzowy, w którym ustał stosunek pracy. Ograniczenie ekwiwalentu za urlop wypoczynkowy wyłącznie do części należnej za rok kalendarzowy, w którym ustał stosunek pracy różnicowało uprawnienia do świadczeń osób zwolnionych np. w styczniu danego roku a osób zwolnionych w grudniu tego roku. Należy wskazać, że projektowane rozwiązanie pozostaje w zgodzie z Konwencją Nr 173 Międzynarodowej Organizacji Pracy dotyczącą ochrony roszczeń pracowników w wypadku niewypłacalności pracodawcy. Świadczenie to nadal będzie podlegało ograniczeniu do przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia, co nie wpłynie zasadniczo na przysporzenie dodatkowych kosztów ponoszonych ze środków Funduszu.

tiret drugie

Dodanie w art. 12 ust. 2 pkt 3 fragmentu: „przysługujących od świadczeń wypłaconych ze środków Funduszu.” spowoduje, że składki na ubezpieczenia społeczne nie będą traktowane jako samodzielne świadczenia podlegające zaspokojeniu ze środków Funduszu. Funkcjonująca dotychczas w tym przepisie regulacja: „składki na ubezpieczenie społeczne należne od pracodawców na podstawie przepisów o systemie ubezpieczeń społecznych” budziła dużo wątpliwości interpretacyjnych, ponieważ przez beneficjentów pomocy wypłata składek na ubezpieczenia społeczne traktowana była jako samoistne świadczenie. Pomimo tych wątpliwości interpretacyjnych świadczenie to było dotychczas finansowane ze środków Funduszu łącznie z należnymi beneficjentowi pomocy świadczeniami jako pochodna od tych świadczeń.

-lit b, d

W projektowanej regulacji dotyczącej art. 12 ust. 3 oraz 5 zaproponowano wydłużenie z 9 do 12 miesięcy okresu referencyjnego pomiędzy ustaniem stosunku pracy, a datą wystąpienia niewypłacalności. Z dotychczasowej praktyki wynika, że często, działający w imieniu marszałka województwa dyrektorzy wojewódzkich urzędów pracy odmawiają wypłaty świadczeń pracowniczych z uwagi na przekroczenie tych terminów. Można zauważyć, że coraz częściej wnioski o ogłoszenie upadłości składane są przez pracowników dłużnika, którzy aby skutecznie wystąpić z wnioskiem o wypłatę świadczeń, muszą legitymować się dokumentem potwierdzającym swoją wierzytelność. Tym samym okres oczekiwania, najpierw na wyrok sądu pracy, a następnie na rozstrzygnięcie sądu gospodarczego w zakresie złożonego wniosku o ogłoszenie upadłości, często przekracza ustawowy okres 9 miesięcy pomiędzy rozwiązaniem stosunku pracy a datą wystąpienia niewypłacalności.

W ust. 3 zaproponowano również rozwiązanie umożliwiające wypłatę świadczeń, o których mowa w art. 12 ust. 2 pkt 1 oraz pkt 2 lit a-c i lit. g w sytuacji gdy ustanie stosunku pracy miało miejsce w okresie nie dłuższym niż 4 miesiące następujące po dacie wystąpienia niewypłacalności, ale tylko w przypadkach oddalenia przez sąd wniosku o ogłoszenie upadłości z przyczyn o których mowa w art. 3 ust. 1 pkt 3 i 4. Natomiast w ust. 5 dodano regulację umożliwiającą dokonanie wypłaty świadczenia z tytułu ekwiwalentu za urlop wypoczynkowy również w sytuacji gdy rozwiązanie stosunku pracy miało miejsce w okresie nie dłuższym niż 4 miesiące następujące po dacie wystąpienia niewypłacalności.

Jednocześnie doprecyzowano kwestię stanowiącą o tym, za które 3 miesiące można sfinansować wynagrodzenia ze środków Funduszu. W stosowanej dotychczas praktyce były to 3 miesiące bezpośrednio poprzedzające niewypłacalność pracodawcy. W celu uniknięcia pojawiających się sporów i nieporozumień w nowelizacji po wyrazach „3 miesiące” został dodany wyraz „bezpośrednio”.

-lit. c

Propozycja uchylecia ust. 4 wynika z przeniesienia treści ust. 4 do ust. 5, dzięki czemu rozszerzono ochronę roszczeń pracowniczych z tytułu ekwiwalentu za urlop wypoczynkowy na osoby w przypadku których ustanie stosunku pracy miało miejsce w okresie nie dłuższym niż 4 miesiące następujące po dacie wystąpienia niewypłacalności.

Art. 1 pkt 4

-lit a-f

Wobec trudności interpretacyjnych, a także w celu zwiększenia dostępności wypłaty zaliczek dla pracowników, którzy znaleźli się w takiej sytuacji, że pracodawca zaprzestał prowadzenia działalności, nie wypłacał świadczeń wynikających ze stosunku pracy i jednocześnie nie rozwiązał z tymi pracownikami umów o pracę, uniemożliwiając im dochodzenie roszczeń ze środków Funduszu, w nowelizacji zaproponowano uchylenie art. 8a i nadanie nowego brzmienia art. 12a, poprzez wprowadzenie w art. 12a ust. 1a szczegółowej definicji faktycznego zaprzestania działalności.

Wysokość zaliczki stanowić będzie kwotę niezaspokojonych przez pracodawcę roszczeń pracowniczych nie wyższą jednak niż wysokość minimalnego wynagrodzenia za pracę, ustalonego na podstawie odrębnych przepisów, obowiązującego w dniu złożenia wniosku o wypłatę zaliczki. Podobne rozwiązanie zastosowano w przypadku wypłacanych świadczeń, kwotowo ograniczonych do wysokości przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia, obowiązującego w dniu złożenia wykazu lub wniosku o wypłatę świadczeń.

Nowa definicja „faktycznego zaprzestania działalności” wskazuje, że początkiem faktycznego zaprzestania działalności jest zaprzestanie prowadzenia działalności gospodarczej oraz nie uzyskiwanie z tego tytułu przychodów z wyłączeniem zawieszenia wykonywania działalności gospodarczej ujawnionej we właściwych rejestrach albo Centralnej Ewidencji i Informacji o Działalności Gospodarczej. Kolejno, dla stwierdzenia faktycznego zaprzestania działalności, konieczne jest spełnienie warunku, że pracodawca nie przebywa w siedzibie albo w miejscach wykonywania działalności pomimo wpisu we właściwych rejestrach albo Centralnej Ewidencji i Informacji o Działalności Gospodarczej lub siedziba pracodawcy albo miejsca wykonywania działalności zostały z urzędu wykreślone z właściwych rejestrów albo Centralnej Ewidencji i Informacji o Działalności Gospodarczej. Nowa definicja zakłada także, iż pracodawca nie realizuje wobec pracowników, Zakładu Ubezpieczeń Społecznych, oraz organów podatkowych i rejestrowych obowiązków i uprawnień wynikających z powszechnie obowiązujących przepisów.

Projektowana regulacja zakończy spór interpretacyjny, podejmowany w licznych orzeczeniach sądów powszechnych, w których to orzeczeniach sądy jednoznacznie zrównywały pojęcie „zaprzestania działalności” z zaprzestaniem działalności gospodarczej. W projektowanym art. 12a pojęcie „faktycznego zaprzestania działalności” będzie pojęciem szerszym, niż zaprzestanie działalności gospodarczej.

W nowelizowanym przepisie w ust. 1b doprecyzowano datę faktycznego zaprzestania działalności w celu uniknięcia wątpliwości interpretacyjnych.

W projektowanej nowelizacji skreślono ust. 4, a treść tego przepisu przeniesiona została do art. 22b, w którym uregulowano możliwość uzyskiwania przez marszałka województwa pisemnych informacji i dokumentów z urzędów wymienionych w tym ustępie, w prowadzonych przez marszałka województwa postępowaniach o wypłatę świadczeń pracowniczych, ale też w postępowaniach przy dochodzeniu zwrotu wypłaconych świadczeń, o których mowa w art. 12a, 14 i 15a.

Natomiast ust. 5 skreślono, ponieważ dokumenty i oświadczenia składane przez pracownika w przypadku ubiegania się o wypłatę zaliczki w przypadku faktycznego zaprzestania działalności przez pracodawcę, wskazane zostały w projektowanym art. 12a ust. 2. Tym samym ciężar dowodowy ustanowiono po stronie pracownika, na rzecz którego wypłacana będzie zaliczka. Dodatkowo w ust. 2 wymienione zostały oświadczenia, które pracownik ubiegający się o zaliczkę, w przypadku zaprzestania działalności przez pracodawcę o której mowa w ust. 1, jest zobowiązany złożyć.

Z uwagi na fakt, że ww. zaliczka ma mieć charakter natychmiastowej pomocy, dokumenty wymienione w ww. przepisie będą wystarczające do wypłaty zaliczki a więc nie ma potrzeby występowania przez marszałka województwa do pracownika o dostarczanie kolejnych dokumentów i określania terminów na ich dostarczenie. Rezygnacja z obowiązującego ust. 5 pozwoli tym samym na odformalizowanie procedury wypłaty zaliczek.

W proponowanym ust. 3 zawarto, odnoszącą się do składanych przez pracownika oświadczeń, klauzulę dotyczącą odpowiedzialności karnej za składanie fałszywych zeznań.

Zmiana brzmienia ust. 6 jest konsekwencją wcześniej zaproponowanych zmian do art. 12a.

Art. 1 pkt 5

Przepis art. 13 przewiduje ograniczenie ilości zaspokajanych z Funduszu roszczeń w przypadku ponownego zaistnienia niewypłacalności pracodawcy. W stosunku do tych samych pracowników te same świadczenia mogą być wypłacone tylko raz, a wynagrodzenie do łącznej wysokości 3 miesięcy.

Ograniczenie ilości zaspokajanych ze środków Funduszu roszczeń również w przypadku tej samej niewypłacalności u danego pracodawcy i kilkukrotnego ustania stosunku pracy jest konieczne ze względu na wyeliminowanie przypadków wypłat tych samych rodzajów świadczeń w sytuacji zwalniania i ponownego zatrudniania tych samych pracowników przez danego pracodawcę (wielokrotne ustanie stosunku pracy u danego pracodawcy w okresie referencyjnym).

Konieczne zatem jest doprecyzowanie treści art. 13 w sposób jednoznacznie wskazujący, że świadczenia z art. 12 ust.2 pkt 2 lit. d-f przysługują beneficjentom pomocy tylko raz.

Art. 1 pkt 6

Zmiana zaproponowana w art. 14 ma na celu usprawnienie procesu wypłaty świadczeń przez wojewódzkie urzędy pracy. Wysokość przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia, stanowiąca kwotowe ograniczenie wypłaty, wymagała unormowania w ustawie co do wysokości obowiązującego przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia przy wypłacie świadczeń. Obowiązujące przepisy rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 7 grudnia 2011 r. w sprawie wykazów, wniosków i wypłat z Funduszu (Dz. U. z 2011 r. poz. 1635) wymagają uwzględnienia aktualnej wysokości przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia na dzień wypłaty, co każdorazowo w okresie zmiany przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia jest problematyczne. Z chwilą akceptacji wykazu czy zatwierdzenia wniosku indywidualnego, wojewódzki urząd pracy nie jest w stanie przewidzieć dnia wypłaty z uwagi na fakt, że nie jest znana data ogłoszenia w Monitorze Polskim wysokości przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia, bowiem od chwili wydania obwieszczenia w sprawie przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia do chwili jego ogłoszenia w Monitorze Polskim upływa kilka dni. Tak więc data wypłaty nie jest tożsama z datą akceptacji wykazu czy zatwierdzenia wniosku, co powoduje każdorazowo wstrzymanie wypłaty świadczeń do chwili publikacji stosownej przeciętnej. Wobec powyższego zaproponowano, aby przy wypłacie świadczeń podstawę stanowiło przeciętne miesięczne wynagrodzenie obowiązujące w dniu złożenia wykazu lub wniosku o wypłatę świadczeń.

Wobec zmiany art. 12 ust. 1 lit e powstała konieczność doprecyzowania również art. 14 ust. 2 ustawy.

Art. 1 pkt 7

Proponuje się uchylenie art. 14a, którego treść przeniesiono do nowego art. 15a. Zmiana ta ma na celu uporządkowanie ww. przepisów.

Art. 1 pkt 8

-lit a-c

W art. 15 ust. 1 skreślono wyrazy: „nadzorca sądowy”, ponieważ wskazany podmiot nie reprezentuje upadłego w postępowaniu upadłościowym, jak również restrukturyzacyjnym, wobec powyższego nie może być osobą uprawnioną w rozumieniu nowelizowanej ustawy do składania wykazu niezaspokojonych roszczeń pracowniczych.

Nowelizowany przepis art. 15 ust. 3 precyzuje właściwość miejscową do składania wykazów obejmujących roszczenia przysługujące od pracodawcy będącego osobą fizyczną. Obecne brzmienie ustawy stanowi, że wykaz składa się do marszałka właściwego ze względu na siedzibę pracodawcy. W przypadku osób fizycznych prowadzących działalność gospodarczą nie funkcjonuje pojęcie „siedziba”. W stosunku do osób fizycznych można mówić wyłącznie o miejscu zamieszkania osoby prowadzącej działalność gospodarczą. Jednakże powstaje problem z ustaleniem miejsca zamieszkania osoby fizycznej bowiem wyciąg z CEIDG zazwyczaj nie wskazuje miejsca zamieszkania, gdyż są to dane niepubliczne. W tej sytuacji

koniecznie należy uściślić właściwość miejscową dla osób fizycznych prowadzących działalność gospodarczą korzystając z danych ujawnionych w centralnej ewidencji (w danych adresowych), czyli według adresu głównego miejsca wykonywania działalności, co nie będzie rodziło sporów kompetencyjnych przy ustalaniu, który marszałek województwa jest właściwy do prowadzenia spraw związanych z działalnością gospodarczą.

Po ust. 3 zaproponowano dodanie ust. 3a określającego, jakie oświadczenia należy dołączyć do zbiorczego wykazu i wykazu uzupełniającego, o których mowa w ust. 1 i 2, składanych w związku z wystąpieniem niewypłacalności pracodawcy oraz ust. 3b zawierający odnoszącą się do składanych oświadczeń, klauzulę dotyczącą odpowiedzialności karnej za składanie fałszywych zeznań.

W art. 15 ust. 4 dodano zdanie drugie, albowiem w sytuacji wskazanej w projektowanym zapisie tj. w przypadku wypłaty świadczeń, mającej miejsce po śmierci pracodawcy, gdy roszczenie Funduszu nie może przejść na zmarłego, nie ma możliwości dochodzenia należności Funduszu zarówno od zmarłego pracodawcy jak również od spadkobierców (brak możliwości uzyskania tytułu egzekucyjnego). Powyższe oznacza, że wypłacone świadczenia należy uznać za koszty Funduszu.

Art. 1 pkt 9

Po art. 15 dodano art. 15a, na podstawie którego pracodawca, w przypadku złożenia do sądu wniosku o ogłoszenie upadłości, będzie mógł, do czasu wydania przez sąd postanowienia w przedmiocie ogłoszenia upadłości, złożyć do marszałka województwa wnioski o wypłatę zaliczek na poczet należnych z Funduszu świadczeń z tytułu niezaspokojonych roszczeń.

W ust. 2 wyszczególniono dokumenty i oświadczenia, które pracodawca ubiegający się o zaliczki dla pracowników na poczet przyszłych świadczeń, w sytuacji o której mowa w ust. 1, zobowiązany jest złożyć. W proponowanym ust. 3 zawarto, odnoszącą się do składanych oświadczeń, klauzulę dotyczącą odpowiedzialności karnej za składanie fałszywych zeznań.

Art. 1 pkt 10

-lit. a

W art. 16 po ust. 2 zaproponowano dodanie ustępu 2a i 2b. W art. 2a określono rodzaj dokumentów i oświadczeń, które osoba występująca z wnioskiem o wypłatę świadczeń zobowiązana jest dołączyć. Natomiast w art. 2b zawarto, odnoszącą się do składanego oświadczenia, klauzulę dotyczącą odpowiedzialności karnej za składanie fałszywych zeznań.

-lit. b

W art. 16 ust. 3 dodano zdanie drugie, albowiem w sytuacji wskazanej w projektowanym przepisie, tj. gdy wypłata świadczeń na podstawie wniosku indywidualnego, złożonego w terminie, o którym mowa w art. 16 ust. 2, nastąpiła po śmierci pracodawcy, roszczenie Funduszu nie może przejść na zmarłego, tym samym nie ma możliwości dochodzenia należności Funduszu zarówno od zmarłego pracodawcy, jak również od spadkobierców (brak możliwości uzyskania tytułu egzekucyjnego). Powyższe oznacza, że wypłacone świadczenia należy uznać za koszty Funduszu.

Art. 1 pkt 11

Projektowana regulacja zawarta w art. 17 ust. 2 dokonuje uszczegółowienia przepisu poprzez bezpośrednie wskazanie podstawy prawnej traktującej o wniosku indywidualnym.

Art. 1 pkt 12

W art. 18 projektowanej regulacji wprowadza się odesłanie do Kodeksu postępowania administracyjnego w przypadku postępowań, o których mowa w art. 12a (art. 15a zawiera się w art. 15–17), w analogiczny sposób jak ma to miejsce w przypadku postępowania, o którym mowa art. 15–17.

Art. 1 pkt 13

-lit. a- c

W art. 19 doprecyzowano procedurę wzajemnych powiadomień między państwami członkowskimi Unii Europejskiej i państwami członkowskimi Europejskiego Porozumienia o Wolnym Handlu (EFTA) w przedmiocie wypłaconych świadczeń.

W ust. 1 i 3 po wyrazie „roszczeń” skreślono wyraz „pracowniczych”, dostosowując przepis do wcześniejszych regulacji zwartych w art. 12.

Art. 1 pkt 14

Obowiązujące brzmienie art. 20 ust. 1 nie daje podstawy do odmowy wypłaty zaliczek na podstawie art. 12a i 15a ustawy, wobec czego niezbędne jest wprowadzenie takiej możliwości.

Projektowane brzmienie art. 20 ust. 2 przewiduje, że spory powstałe w związku z odmową wypłaty świadczeń, wypłaconych w trybie, o którym mowa w art. 15 i art. 16-19 oraz art. 12a i 15a rozstrzyga sąd właściwy z zakresu prawa pracy. Natomiast ust. 3 wskazuje ramy czasowe do odwołania się od odmowy wypłaty świadczeń do sądu pracy. Określenie terminu na wniesienie pisma procesowego do sądu pracy powinno być przez ustawodawcę wskazane z uwagi na racjonalne i prawidłowe gospodarowanie środkami publicznymi. Istniejąca obecnie możliwość odwołania do sądu pracy w każdym czasie (nawet w ciągu kilku lat od odmowy wypłaty) powoduje – w przypadku przegrania sporu przez Fundusz – konieczność zaspokojenia roszczenia wnioskodawcy wraz z wysokimi odsetkami ustawowymi. Zasadnym

zatem jest wprowadzenie okresu 30 dniowego od daty doręczenia zawiadomienia o odmowie wypłaty na podjęcie przez wnioskodawcę środków prawnych przed sądem pracy.

Art. 1 pkt 15 oraz pkt 16

Zarówno w art. 22 jak również w art. 22a w obecnym brzmieniu delegacji ustawowej przewidziano jedynie określenie wzorów wykazów i wniosków. Obowiązująca delegacja ustawowa nie upoważnia ministra właściwego do spraw pracy do określenia rodzaju dokumentów stanowiących załączniki do wykazów oraz wniosków dotyczących niezaspokojonych roszczeń pracowniczych. Powyższe braki rodzą problemy w przypadku złożenia niekompletnego wykazu/wniosku, bez przedłożenia wymaganych do wypłaty świadczeń dokumentów, wskazanych odpowiednio w rozporządzeniach.

W związku z powyższym doprecyzowano upoważnienie dla ministra właściwego do spraw pracy, określone w art. 22 wskazując, że określi on w rozporządzeniu rodzaje dokumentów wymaganych do wypłaty świadczeń, o których mowa w art. 16 ust.1, natomiast w przypadku art. 22a – rodzaje dokumentów wymaganych do wypłaty zaliczek o których mowa w art. 12a i 15a.

Nadto w projektowanej regulacji zaproponowano nowe, bardziej precyzyjne określenie celów, jakie mają spełniać powyższe regulacje. W delegacji do wydania rozporządzenia określonej w art. 22 i 22a zaproponowano wytyczne w brzmieniu: „(...) mając na uwadze racjonalne gospodarowanie środkami Funduszu oraz prawidłowe zabezpieczenie roszczeń pracowniczych.”.

Art. 1 pkt 17

W art. 22b zaproponowano nowe rozwiązanie dające uprawnienie marszałkowi województwa do uzyskiwania pisemnych informacji i dokumentów z urzędu skarbowego, Zakładu Ubezpieczeń Społecznych oraz Państwowej Inspekcji Pracy w sytuacji prowadzonych postępowań o wypłatę świadczeń pracowniczych o których mowa w art. 14 oraz zaliczek, o których mowa w art. 12a i 15a, a także przy dochodzeniu zwrotu tych świadczeń.

Proponowany przepis umożliwi również wgląd do akt sądowych w postępowaniach w przedmiocie ogłoszenia upadłości pracodawcy, postępowaniach upadłościowych i postępowaniach restrukturyzacyjnych oraz do uzyskiwania z tych akt pisemnych informacji i dokumentów, a także wglądu do akt egzekucyjnych dotyczących prowadzonych przeciwko pracodawcy postępowań egzekucyjnych i uzyskiwania z tych akt informacji i dokumentów, na wniosek marszałka województwa składany do wskazanych w przepisie urzędów. W opinii wojewódzkich urzędów pracy, zaproponowane rozwiązanie ułatwi, podjęcie decyzji w sprawie zasadności wnoszenia powództwa przeciwko zarządom spółek. Dowody gromadzone przez sąd w tym postępowaniu, tj. przesłuchania dłużnika, wierzyciela, jak również dokumentacja załączona do wniosku o ogłoszenie upadłości dłużnika, zawierają informacje niezbędne do ustalenia przyczyn upadłości dłużnika oraz czasu właściwego na złożenie wniosku o upadłość. Wgląd do ww. dokumentów pozwoli na dokonanie oceny zasadności

kierowania, na podstawie art. 299 kodeksu spółek handlowych lub art. 21 ust. 3 prawa upadłościowego pozwów o zasądzenie zwrotu wypłaconych ze środków Funduszu świadczeń przeciwko reprezentantom osoby prawnej lub innej jednostki organizacyjnej zobowiązanej do złożenia wniosku o upadłość. Brak takiej możliwości na dzień dzisiejszy naraża marszałka województwa na ponoszenie ze środków Funduszu zbędnych, dodatkowych kosztów związanych z przegraną w procesie.

Art. 1 pkt 18

-lit a

Propozycja uzupełnienia regulacji zawartej w pkt 2 w ust. 6 art. 23 polega na dodaniu słów: „albo osoba fizyczna zmarła i nie ma możliwości dochodzenia należności pomimo przejścia odpowiedzialności na osoby trzecie”, co będzie stanowić przesłankę umożliwiającą umorzenie należności Funduszu w przypadkach nieściągalności należności. Powyższe ma miejsce w sytuacji, kiedy spadkobiercy dłużnika Funduszu – osoby fizycznej, istnieją, ale przyjęły spadek z dobrodziejstwem inwentarza, co oznacza, że ich odpowiedzialność za długi spadkowe jest ograniczona do wysokości stanu czynnego spadku. W takiej sytuacji nie ma możliwości dochodzenia należności Funduszu, wobec czego zasadnym jest uregulowanie możliwości umorzenia takiej należności przez dysponenta Funduszu.

-lit b

Celem wprowadzenia ust. 8a jest dostosowanie przepisów nowelizowanej ustawy do rozstrzygnięć organu sądowego lub każdego innego właściwego organu państwa członkowskiego Unii Europejskiej (z wyłączeniem Danii), w przedmiocie oddłużenia należności, co w konsekwencji będzie mieć wpływ również na procedury umarzania należności Funduszu .

Ustęp 8a dotyczy osoby fizycznej w stosunku, do której sąd upadłościowy lub organ sądowy lub każdy inny właściwy organ państwa członkowskiego Unii Europejskiej uprawniony do wszczęcia i prowadzenia postępowania upadłościowego wyda orzeczenie o umorzeniu zobowiązań upadłego. W takiej sytuacji należność Funduszu będzie zaliczana w koszty Funduszu, gdyż wobec istnienia orzeczenia sądu/organu państw członkowskich, ta sama należność nie może być powtórnie umarzana.

-lit c

W projektowanej w ust. 9 art. 23 regulacji rozróżniono dwie sytuacje w których marszałek województwa przekazuje do dysponenta Funduszu, wnioski o określenie warunków zwrotu należności, tj. kiedy marszałek województwa przekazuje do dysponenta Funduszu wnioski o odstąpienie w całości lub w części od dochodzenia zwrotu należności lub o umorzenie w całości lub w części należności oraz kiedy marszałek województwa przekazuje wniosek w związku z wystąpieniem dłużnika Funduszu Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych w sprawie określenia warunków zwrotu należności, w szczególności rozłożenia na raty, odroczenia terminu spłaty należności lub odstąpienia w całości lub w części od dochodzenia

zwrotu należności lub umorzenia w całości lub w części należności. W obu sytuacjach marszałek województwa będzie przysyłać do dysponenta Funduszu kompletny wniosek wraz ze swoim stanowiskiem. Wprowadzana zmiana jest uzasadniona brakiem w obowiązującym stanie prawnym przepisów umożliwiających kontrolę przez dysponenta Funduszu negatywnych stanowisk marszałka województwa w przedmiocie wniosków dłużników o określenie warunków zwrotu należności, w szczególności rozłożenie na raty, odroczenie terminu spłaty należności lub odstąpienie w całości lub w części od dochodzenia zwrotu należności lub umorzenie w całości lub w części należności.

Projektowany przepis stanowi ponadto zmianę legislacyjną polegającą na dostosowaniu ust. 9 do projektowanej regulacji, poprzez doprecyzowanie właściwości miejscowej marszałka województwa, o której mowa w art. 15 ust. 3.

-lit. d

Po ust. 9 dodano ust. 9a, w którym wprowadzono przepisy zobowiązujące dłużnika Funduszu Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych do składania niezbędnych do rozpatrzenia wniosku dokumentów i oświadczeń, natomiast w ust. 9c zawarto, odnoszącą się do składanych oświadczeń, klauzulę dotyczącą odpowiedzialności karnej za składanie fałszywych zeznań.

Dodany ust. 9b, upoważnia dysponenta Funduszu do wystąpienia do marszałka województwa, o którym mowa w art. 15 ust. 3, o uzupełnienie informacji lub dokumentów dołączonych do wniosku, o którym mowa w pkt 1 przepisu, w przypadku gdy są one niewystarczające do rozpatrzenia złożonego przez marszałka wniosku, a także do określenia terminu na uzupełnienie tych informacji lub dokumentów.

-lit. e

W ustępie 11, zawarta jest delegacja do wydania przez ministra właściwego do spraw pracy rozporządzenia określającego rodzaje dokumentów i informacji wymaganych do rozpatrzenia wniosku o którym mowa w ust. 9. Przepis tego art. został uzupełniony o uprawnienie przysługujące ministrowi właściwemu do spraw pracy do określenia rodzaju dokumentów dołączanych przez marszałka, o którym mowa w art. 15 ust. 3, do wniosku dłużnika Funduszu, o którym mowa w art. 23a ust. 1 i 3

W ust. 11 zaproponowano nowe brzmienie wytycznych: „(...)w celu umożliwienia dokonania prawidłowej oceny wniosków o określenie warunków zwrotu należności, w szczególności rozłożenia na raty, odroczenie terminu spłaty należności lub odstąpienia w całości lub w części od dochodzenia zwrotu należności lub umorzenia w całości lub w części należności.”.

Art.1 pkt 19

Proponowana zmiana art. 23a określa procedurę postępowania w stosunku do dłużników, którzy za pośrednictwem marszałka województwa wystąpili do dysponenta Funduszu o zawarcie układu, a także do tych dłużników, którzy zawarli układ w ramach postępowania

restrukturyzacyjnego i wystąpili o zawarcie porozumienia w przedmiocie określenia warunków zwrotu należności Funduszu. Celem proponowanej zmiany jest stworzenie dogodnych warunków spłaty należności Funduszu.

Ust. 2 stanowi, iż dysponent Funduszu może wyrazić zgodę na objęcie wierzytelności Funduszu układem, jeżeli prowadzi to do zwrotu należności Funduszu Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych w całości, natomiast ust. 4 stanowi, iż dysponent Funduszu może zawrzeć z dłużnikiem, który zawarł układ z pozostałymi wierzycielami w postępowaniu restrukturyzacyjnym, porozumienie w przedmiocie określenia warunków zwrotu należności, tj. rozłożyć na raty lub odroczyć termin spłaty należności, jeżeli prowadzi to do zwrotu należności w całości.

W ust. 5 zawarto upoważnienie dla dysponenta Funduszu do wystąpienia o uzupełnienie przez marszałka województwa dokumentów i oświadczeń dołączonych do wniosku, o którym mowa w ust. 1 i 3, w przypadku, gdy nie są wystarczające do jego rozpatrzenia.

Ponadto ust. 6 proponowanego art. 23a wskazuje możliwość udzielania dłużnikowi Funduszu Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych będącemu w postępowaniu restrukturyzacyjnym, w przypadkach o których mowa w ust. 1 i 3, ulg w postaci pomocy de minimis albo pomocy na restrukturyzację. Ustawa - Prawo restrukturyzacyjne określa w Dziale V zasady udzielania pomocy de minimis oraz pomocy publicznej na restrukturyzację, które traktowane są rozłącznie (art. 140 i 141 prawa restrukturyzacyjnego). Wobec powyższego doprecyzowano jaka pomoc może być udzielana na podstawie nowelizowanego przepisu.

W ust.7 zawarto, odnoszącą się do składanych oświadczeń, o których mowa w ust. 1 i 3 klauzulę dotyczącą odpowiedzialności karnej za składanie fałszywych zeznań.

Art. 1 pkt 20

-lit. a

W projektowanej regulacji zawartej w art. 24 ust. 3 pkt 2 nadano nowe brzmienie poprzez skreślenie zdania drugiego. W dotychczasowej praktyce orzeczniczej sądów zdarzają się przypadki negowania prawidłowości reprezentacji Funduszu w sytuacjach, gdy pełnomocnicy dysponenta Funduszu, występując w postępowaniach sądowych w jego imieniu, zgodnie z art. 24 ust. 3 pkt 2 ustawy, wskazują jako stronę postępowania, Fundusz z siedzibą w Warszawie.

Celem uniknięcia nieporozumień związanych z oznaczeniem strony postępowań sądowych i administracyjnych dotyczących Funduszu dokonano odpowiedniej modyfikacji przepisu.

-lit. b

W projektowanej regulacji doprecyzowano brzmienie art. 24 ust. 5, poprzez dookreślenie, iż dysponent Funduszu może dokonywać czynności prawnych w zakresie rozporządzania składnikami mienia Funduszu zaewidencjonowanego w księgach, a w szczególności może je

zbywać, wydzierżawiać lub wynajmować osobom fizycznym lub prawnym na zasadach określonych w przepisach prawa powszechnie obowiązującego, mając na uwadze zasadę efektywności wykorzystania mienia. Projektowana regulacja w obecnym kształcie wyraźnie stanowi o możliwości zbywania składników mienia Funduszu. Powyższe uprawnienie nie było określone wprost, jednakże wynikało z innych zapisów ustawy, tj. art. 25 ust. 2 pkt 1.

-lit. c

Zmiana art. 24 ust. 6 ma charakter porządkowy.

Art. 1 pkt 21

- lit a

Wobec braku w art. 25 ust. 1 pkt 5 regulacji dotyczącej charakteru odsetek, należnych od wypłaconych świadczeń, zwróconych po terminie powstała konieczność uzupełnienia tego przepisu. Obowiązkiem marszałka województwa, działającego w imieniu dysponenta Funduszu jest naliczanie odsetek, ponieważ odsetki przysługują pracownikowi od niewypłaconych przez pracodawcę świadczeń a marszałek na podstawie cesji wynikającej z art. 23 ust.1 i 2 ustawy wypłacając świadczenia, wstępuje w uprawnienia pracownicze.

Z uwagi na fakt, że w związku z wejściem w życie z dniem 01.01.2016 r. ustawy z dnia 9 października 2015 r. o zmianie ustawy o terminach zapłaty w transakcjach handlowych, ustawy – Kodeks cywilny oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. poz. 1830), nowelizującej przepisy art. 359 KC i 481 KC, powstała wątpliwość prawna czy od zaspokojonych ze środków Funduszu roszczeń pracowniczych, od dnia 01.01.2016 r. należy naliczać odsetki ustawowe w wysokości 5 % zgodnie z art. 359 § 2 KC, czy też odsetki ustawowe za opóźnienie w wysokości 7 % zgodnie z art. 481 § 2 KC. W celu wyeliminowania wątpliwości w tym zakresie, konieczne stało się jednoznaczne określenie w przepisach ustawy, iż dochodami Funduszu są odsetki ustawowe za opóźnienie naliczane od następnego dnia po wypłacie świadczeń.

-lit. b

Projektowana zmiana ma na celu doprecyzowanie art. 25 ust. 2 pkt 1 ustawy.

Art. 1 pkt 22

-lit a

W związku z dokonanymi zmianami w art. 12a ust. 1 i 15a ust. 1 ustawy, art. 27 ust. 1 zmienianej ustawy należało uzupełnić o wskazane przepisy, tj. dotyczące zaliczek wypłacanych na poczet należnych świadczeń. Ponadto doprecyzowano przepis poprzez wskazanie, że środki Funduszu przeznacza się również na pokrycie kosztów powstałych w związku z odmową wypłaty tych świadczeń.

-lit b, c

W art. 27 ust. 3 proponuje się dostosowanie przepisów ustawy w kontekście rozróżnienia rachunków bankowych wojewódzkich urzędów pracy, na które są przekazywane środki Funduszu na wynagrodzenia pracowników wykonujących zadania w zakresie ochrony roszczeń pracowniczych oraz na pozostałe koszty obsługi. Jednocześnie zaproponowano uzupełnienie przepisu poprzez dodanie, że środki Funduszu na wydatki i zakupy inwestycyjne tak jak środki na realizację zadań związanych z zaspokojeniem roszczeń pracowniczych, a także dochodzeniem ich zwrotu, przekazywane będą na wyodrębniony w wojewódzkich urzędach pracy rachunek Funduszu.

Przepis ust. 4 został dostosowany do brzmienia przepisu ust. 3.

Art. 2

Projekt wprowadza zmianę w ustawie o kosztach sądowych w sprawach cywilnych z dnia 28 lipca 2005 r. (Dz. U. z 2016 r. poz. 623).

W dotychczasowych przepisach ustawy o kosztach sądowych brak było przepisu odnoszącego się do kwestii zwolnienia Funduszu z ponoszenia kosztów sądowych.

Obowiązujący art. 27 ust. 1 ustawy w odniesieniu do przeznaczenia środków Funduszu na pokrycie kosztów dochodzenia zwrotu i egzekucji należności Funduszu jest przez sądy i komorników interpretowany w różny sposób, ponadto budzi uzasadnione wątpliwości co do zasadności ponoszenia tych kosztów. Wypłata świadczeń z Funduszu na rzecz pracowników niewypłacalnego przedsiębiorcy ma miejsce w przypadku upadłości przedsiębiorcy, umorzenia postępowania upadłościowego ze względu na brak majątku na zaspokojenie kosztów postępowania upadłościowego, wykreślenia z ewidencji działalności gospodarczej oraz oddalenia wniosku o ogłoszenie upadłości z powodu braku środków na koszty postępowania upadłościowego. Należy zauważyć, że tego typu podstawy do wypłaty świadczeń wskazują na fakt, iż z wyjątkiem wszczęcia postępowania upadłościowego, pozostałe przesłanki dotyczą braku majątku na pokrycie kosztów postępowań upadłościowych w minimalnej wysokości kilkudziesięciu tysięcy złotych. Zgodnie z art. 23 ust. 1 zmienianej ustawy, przekazanie środków z Funduszu na wypłatę świadczeń powoduje z mocy prawa przejście na marszałka województwa, działającego w imieniu dysponenta Funduszu, roszczenia wobec pracodawcy o zwrot wypłaconych świadczeń. Jeżeli pracodawca nie dysponuje kwotą kilkudziesięciu tysięcy złotych na prowadzenie postępowania upadłościowego, to należy rozważyć celowość wydatkowania jakichkolwiek środków publicznych, a takimi są środki Funduszu, na dochodzenie zwrotu wypłacanych świadczeń od pracodawcy. Przyjęcie rozwiązania, w którym Funduszowi, jako państwowemu funduszowi celowemu (art. 24 zmienianej ustawy), będącemu jednostką finansów publicznych, przyznano zdolność prawną i procesową, którego dysponentem jest minister właściwy ds. pracy, a któremu nie przysługuje ustawowe zwolnienie z kosztów postępowań sądowych i egzekucyjnych, prowadzi do sytuacji, że majątek pracodawcy nie wystarcza na pokrycie zarówno poniesionych kosztów, jak też samej wierzytelności Funduszu, co wskazuje na niecelowość ich ponoszenia. Ważnym elementem jest fakt, że w przypadku wypłaty świadczeń z Funduszu na podstawie wniosków indywidualnych, brak jest jakiejkolwiek wiedzy o wysokości majątku przedsiębiorcy, co powoduje, że dopiero w trakcie egzekucji

komorniczej następuje oszacowanie majątku dłużnika. W związku z powyższym odstąpienie od uzyskania tytułu sądowego przeciwko dłużnikowi Funduszu, jest obciążone dużym stopniem niepewności co do zasadności ponoszenia jakichkolwiek kosztów z tym związanych.

Znamiennym jest, że sądy oraz komornicy w różny sposób interpretują możliwość zwolnienia Funduszu z ponoszenia kosztów. Zasadniczo sądy uznają, że w oparciu o art. 23 ustawy wypłacenie świadczeń z Funduszu na rzecz pracownika, niewypłacalnego pracodawcy, powoduje przejście na dysponenta Funduszu, zarówno roszczenia wobec pracodawcy jak i uprawnień pracownika, co skutkuje zwolnieniem z kosztów przy dochodzeniu roszczeń przed sądami cywilnymi, o ile wartość sporu nie przekracza 50 tys. zł. Pojawiają się jednak stanowiska sądów wskazujące, iż Fundusz, jako gwarant, nie może korzystać z uprawnień pracowniczych, ponadto z treści art. 27 ust. 1 nowelizowanej ustawy wynika, że środki Funduszu przeznacza się na finansowanie również kosztów dochodzenia zwrotu i egzekucji należności Funduszu (por. postanowienie Sądu Apelacyjnego w Poznaniu Wydział I Cywilny Sygn. akt I Acz 311/14 z dnia 4 kwietnia 2014 r.). Taka interpretacja przepisów ustawy powoduje, że w każdej sprawie, gdzie w postępowaniu sądowym Fundusz występuje z roszczeniem wobec pracodawcy, należy uiścić stosowną opłatę w wysokości 5% wartości żądania. Dodatkowe koszty z tym związane powstaną w trakcie prowadzenia postępowania egzekucyjnego. Przyjmując nawet stanowiska innych sądów, uznających zasadność zwolnienia Funduszu z kosztów dochodzenia zwrotu przy wartości do 50 tys. zł, należy zauważyć, iż niejednokrotnie wartość wypłacanych świadczeń przekracza te wartości, co powoduje konieczność wydatkowania środków Funduszu, choć można domniemywać, że nawet te koszty nie zostaną odzyskane w całości w postępowaniu egzekucyjnym. Dodatkowo brak zwolnienia z kosztów w postępowaniu sądowym, powoduje konieczność pokrywania z Funduszu kosztów egzekucyjnych, tym samym możliwość odzyskania wierzytelności Funduszu znacząco maleje. W przypadku uznania przez sądy, iż Fundusz wchodząc w miejsce pracownika, któremu wypłacił świadczenia, nie korzysta z jego uprawnień, wówczas opłaty sądowe za ostatnie 3 lata wyniosłyby ok. 4,7 mln. zł, tj. średnio w roku ponad 1,5 mln zł. Brak zwolnienia Funduszu z kosztów sądowych powoduje, że pojawia się konieczność ponoszenia również kosztów komorniczych, a przyjmując ich minimalną wartość 5% od wartości zasądzenia, koszty z tego tytułu wyniosą rocznie, minimalnie ok. 1,5 mln zł. Przyjmując, iż część z tej kwoty uda się odzyskać od dłużników, to i tak kwota odzyskana pomniejszy możliwość odzyskania należności głównej.

Analogiczną instytucją nakierowaną na ubezpieczenia społeczne z tytułu pracy, jest Zakład Ubezpieczeń Społecznych, który w oparciu o zapis art. 114 ust 4 ustawy z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych (Dz. U. z 2016 r. poz. 963 i 1247), nie ponosi opłat skarbowych i sądowych. Celowym jest więc zastosowanie analogicznych rozwiązań w odniesieniu do Funduszu, poprzez wprowadzenie zaproponowanego zapisu.

Art. 3

Proponuje się przepis przejściowy, wskazujący, że „ w przypadku wystąpienia przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy, niewypłacalności pracodawcy, o której mowa w art. 3–6,8 i 8a ustawy zmienianej w art. 1, stosuje się przepisy dotychczasowe, z zastrzeżeniem art. 6.”.

Art. 4

Projekt nowelizacji zawiera również przepis przejściowy w zakresie art. 12a, który stanowi, że przepis art. 12a ustawy zmienianej w art. 1 w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą stosuje się, gdy przesłanki, o których mowa w art. 12a ust. 1a, wystąpiły po dniu wejścia w życie niniejszej ustawy.

Art. 5

W związku ze zmianą wprowadzaną do ustawy z dnia 28 lipca 2005 r. o kosztach sądowych w sprawach cywilnych (Dz. U. z 2016 r. poz. 623) w projektowanej ustawie zaproponowano przepis przejściowy dotyczący postępowań sądowych oraz egzekucyjnych wszczętych i niezakończonych przed wejściem w życie ustawy w brzmieniu:

„Art. 5. 1. W postępowaniach sądowych wszczętych przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy stosuje się, do czasu zakończenia postępowania w danej instancji, dotychczasowe przepisy o kosztach sądowych.

2. W postępowaniach egzekucyjnych wszczętych i niezakończonych przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy stosuje się dotychczasowe przepisy o kosztach sądowych do dnia zakończenia postępowania.”.

Art. 6

Projektowana regulacja stanowi przepis przejściowy do przepisów art. 15 ust. 4 zdanie drugie, art. 16 ust. 3 zdanie drugie. Zgodnie z propozycją, przepisy art. 15 ust. 4 zdanie drugie, art. 16 ust. 3 zdanie drugie, ustawy zmienianej w art. 1 w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą stosuje się również w przypadkach, gdy wypłata świadczeń, w okolicznościach, o których mowa w tych przepisach, nastąpiła przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy.

Proponuje się, aby ustawa weszła w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia.

Projekt ustawy nie zawiera norm technicznych w rozumieniu przepisów rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 23 grudnia 2002 r. w sprawie sposobu funkcjonowania krajowego systemu notyfikacji norm i aktów prawnych (Dz. U. poz. 2039 oraz z 2004 r. poz. 597), zatem nie podlega procedurze notyfikacji w rozumieniu przepisów ww. rozporządzenia.

Stosownie do postanowień art. 5 ustawy z dnia 7 lipca 2005 r. o działalności lobbingskiej w procesie stanowienia prawa (Dz. U. poz. 1414, z późn. zm.) oraz § 4 i § 52 uchwały nr 190 Rady Ministrów z dnia 29 października 2013 r. – Regulamin pracy Rady Ministrów (M.P. poz. 979 oraz z 2015 r. poz. 1063), projekt ustawy został udostępniony w Biuletynie Informacji Publicznej na stronie podmiotowej Rządowego Centrum Legislacji.

Projektowane w niniejszej nowelizacji przepisy nie stwarzają zagrożeń korupcyjnych.

Projekt ustawy nie jest sprzeczny z prawem Unii Europejskiej.